

BUTLLETÍ DE L'ESTAT CATALÀ

Any II ★

Publicació bi-mensual de l'Estat Català

★ N.º 8

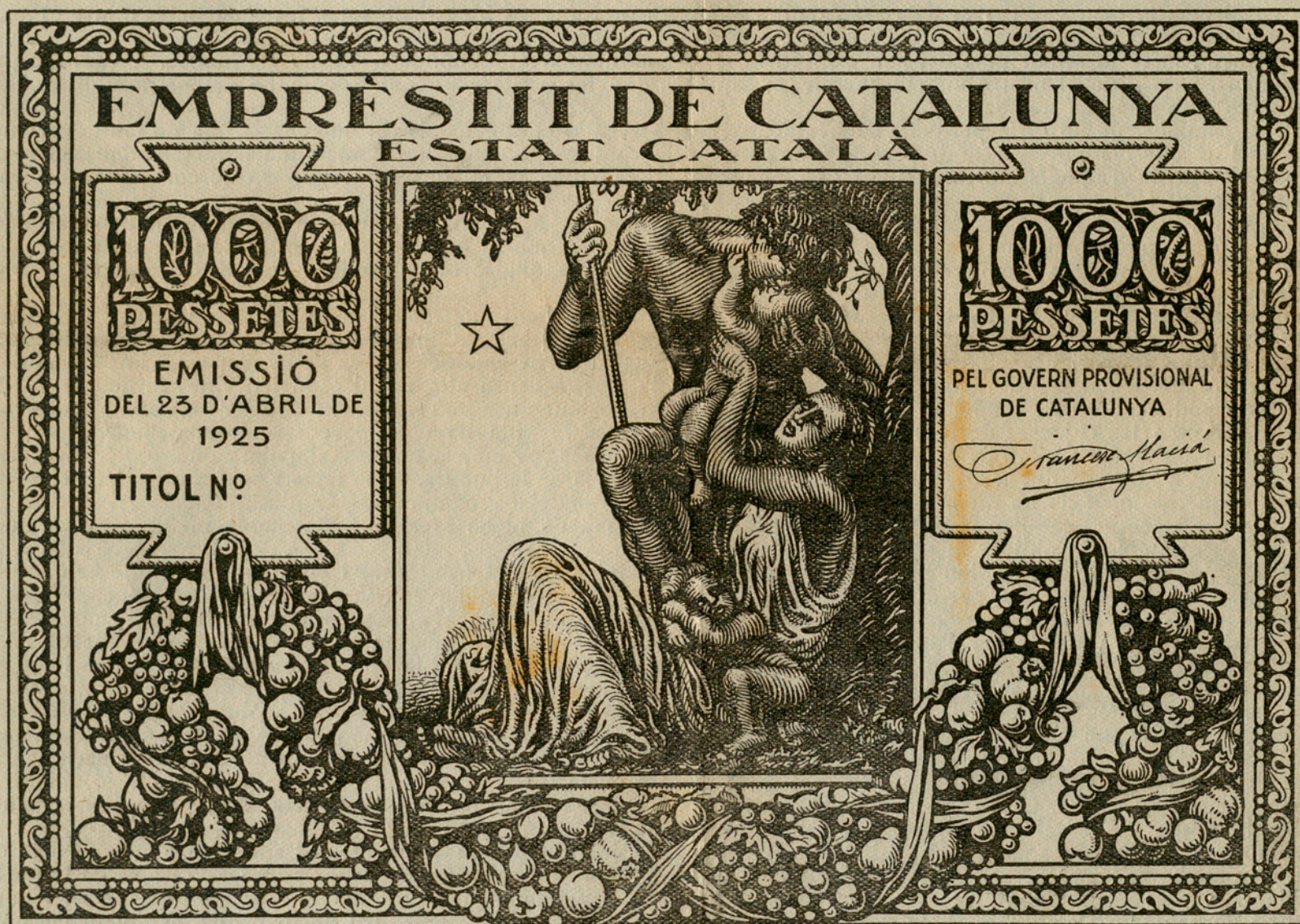
Catalunya i altres països : 50 cts.

Paris, 1er d'Agost de 1925.

Amèrica : 10 centaus.

EMPRÈSTIT DE CATALUNYA

Emissió "PAU CLARIS" — Any 1925

Facsimil d'un dels títols de l'Emprèstit.

Per la llibertat de Catalunya!

Per la cultura dels catalans!

Pel millorament i dignificació del Proletariat!

Per la Pau social!

Per la riquesa catalana!

Havent-se esgotat el número anterior (n.º 7) del nostre Butlletí, i a petició de molts, en reproduïm la primera i segona pàgina, així com les condicions de subscripció a l'Emprèstit.

PER CATALUNYA!

Som en hores d'angoixa per Catalunya. Gosaria dir que mai l'ànima del nostre poble n'havia passades de més cruentes. Si, en altres temps, havia sentit el flagell de la guerra que li fou adversa i, entre d'altres, el d'aquell decret de Nova Planta que l'humilià, eren dolors que afectaven més el seu cos que el seu mateix esperit, condormit com estava al fet d'aquell hivern de decadència que l'anava esmorteïnt de mica en mica. Avui, redreçat com està i en ple desvetllament, té consciència clara de les humiliacions que li són infligides i si no fos per dignitat fora per vergonya que en sofriria.

Mai un esperit jove i ferm fou junyit per un esperit caduc i corcat i ple de podridura, mai un esperit culte i refinat en fou per un que a passos de gegant caminés cap a la barbàrie, ni mai l'esperit del senyor fou governat pel del captaire que vivia de les seves sobres. Mai, fora ara a Catalunya, això que sembla un contrasentit, havia estat una realitat per nosaltres massa cruenta. I acaba de fer-la més cruenta encara, si hi ajuntem la contribució de sang que costen a Catalunya les aventures tràgiques d'Espanya.

A no tardar, pares i mares de Catalunya, us la vindran a cobrar de nou aquesta contribució i que per cert us costarà ben cara. Prepareu els vostres fills que les aigües i els camins d'Alhucemas tenen set de sang jove. Doneu-los ben de grat que us serà agrait. El Rei d'Espanya, per la voluntat del qual hauran mort els vostres fills, ja us recordarà, un dia, que ell és descendent dels funestos borbors i, un altre dia, que una de les seves aspiracions es esdevenir una reincarnació d'aquell rei que tenia més de fera que d'home i que per mal nom els catalans li diuen encara Felip V, tot maleïnt-li la memòria.

Catalans de Catalunya! Catalans d'Amèrica! Catalans d'on se vulgui que sigueu — que les distàncies no us separen pas d'aquest cos màrtir de Catalunya, del qual en sou parts vivents — lligats tots per aquesta comunitat de pàtria que fa que ens sentim els uns de les ferides dels altres i tots plegats les de la nostra pàtria, Catalunya sofreix i en l'hora de les seves angoixes, gosaria dir supremes, espera de tots nosaltres!

Sovint sentireu parlar germans nostres que se'n planyen, lamentant que no hi hagi qui faci el gest que restableixi la justícia catalana. Ben sovint també, però en parlen llastimosament en un to, com si aquest gest no l'haguessin de fer ells, sinó que l'esperessin d'altres. No volguem esser nosaltres d'aquests. El gest per la nostra dignificació no l'han de fer els uns o els altres, sinó tots els catalans. No és aquest partit, ni aquell partit que sofreix les injúries i vexacions d'Espanya, sinó tot Catalunya i en la part més viva i comú a tots els catalans, com és la seva llengua, la seva cultura, la seva pau i riquesa i la flor del seu jovent la sang del qual s'escola a rius en una terra estranya entre fam, misèries i vileses.

Benauradament, però — i ens plau fer-ho públic — no tothom a Catalunya pensa que són els altres qui han de respondre per la nostra dignitat. Hi ha, avui, un estol ben nombrós de joves, gosaria dir la gran majoria de la joventut catalana, està ja a punt i disposada en ordre de batalla per escometre les nostres reivindicacions. La bandera que els aixopluga no és la meua bandera, ni la d'aquest català, ni la d'aquell altre, és la bandera barrada de Catalunya i sota la llum i el guiatje de la nostra estrella solitària. Es per això que, en aixecar-la hem vist correr a la seva ombra elements de totes les idees i de totes les tendències dintre el nacionalisme. Tots plegats fem l'exèrcit de Catalunya.

Catalunya, avui, ja té la millor part del seu exèrcit, la que dona als exèrcits l'ànima i l'ideal: els homes. Us ho dic publicament a vosaltres, catalans, i ho diria al nostre mateix enemic, si sapigués que no n'està assabentat, com ho demostra amb les persecucions cruentes i bàrbares amb que ens tracta.

A vosaltres, catalans, us ho diria perquè s'hagués acabat d'una vegada la cançó dels revolucionaris que no fan la revolució perquè no hi ha homes. I a ells els ho diria amb esperit d'amenaça i de vindicta per tants turments i mals tractes com donen a la nostra gent i amb l'esperit encara d'aquells antics catalans que abans d'assaltar unes naus, desvetllaven a so de corns els que dormien, car volien batre's noblement i de cara a cara.

En dir-ho, però, al catalans, voldria afegir-hi un crit que els mogué a esglai de veure la joventut en peu de guerra i sense armes. Que els mogué aquest esglai i els encomanés tota l'angoixa mortal que hi ha hagut moments jo he passat, en ocasió de moviments provocats pel nostre mateix enemic que ens feien correr el perill de qualsevol repressió i qualsevol desordre. Qui salvaria en un moment d'aquests Catalunya?

I de moments d'aquests n'arribaràn, no en tingueu cap dubte. I tolerariem que tot aquest jovent es llencés a un suïcidi, noble i heroic a la fi, però que, per culpa i vergonya nostra, no duria encara la llibertat de Catalunya de la qual fora digne? No fora una cosa digna de tot blasme que el sacrifici d'una joventut no tingués una eficàcia immediata per manca de medis misèrrims i materials? Quina no fora l'amargor d'ànima d'aquest jovent quan se n'adonés que en la nostra causa ells no hi estalvien vides ni joventuts plenes d'il·lusions i que els que poden no sols i estalvien, sinó que hi neguen en absolut unes miserables monedes? Catalans, què es la fortuna de tots vosaltres, què són les riqueses de tot el món alhora al costat de la vida d'un sol jove en el moment d'obrir-se a totes les il·lusions nobles que en aquella edat és capaç de sentir un home; a totes les empreses més singulars que pot fer reïxir; a tots els treballs, obres i avenços que pot dur a terme; a tots els goigs purs i nobles de la família, de la terra i de l'art als quals té perfecte dret?

Ai, catalans, que, — com us he dit més d'una vegada en aquestes mateixes columnes, — aquesta amargor comença ja a envair l'ànima de les nostres joventuts catalanes: no hi ha treball que els resigni, no hi ha ideal que els ompli, no hi ha amor que els sacii, no hi ha goig ni res que els faci oblidar la seva decisió de sacrifici.

Catalans, el joves de Catalunya volen armes. Si avui us les demanen amb el front serè i els ulls ben clars i ben oberts com els d'aquell que sap cap on camina, temeu pel dia que la desesperació i el despit els guanyés per dintre i els fes aclucar d'ulls i alçar les mans enlaire com aquell que cerca de tornar a l'esma perduda. Sereu vosaltres llavors que arribareu, primers, a posar-los l'arma als dits? Serà una arma franca i amorosida d'alliberació o enverinada d'apassionaments que, en aquest cas, foren justificables?

Es per això, que, avui, per demanarvos-ho, en nom d'ells, deixo l'espasa i allargo la mà. I si no temés perdre l'aire de fortitud que he de conservar i no sapigués que molts de vosaltres ja hi sou obligats, per les doctrines que predicàreu, fins us ho demanaria amb aquella frase característica dels que demanen almoïna: Tan gran és la angoixa que sento per Catalunya i per tots els catalans!

Feu però que, un dia, un noble despit no ens guanyi a uns i altres i ço que, avui, són mans planes que us demanen una almoïna, no es vagin cloent de mica en mica i vagin essent punys closos que s'alcin per Catalunya, però amb un aire d'amenaça.

L'Emprèstit de Catalunya que avui l'ensem és com la mà estesa de la joventut en ordre de batalla que, com jo, també us suplica. No us demanem res per nosaltres, us ho demanem per la mateixa dignitat vostra, per la cultura dels vostres fills, per la pau i riqueses catalanes, pel millorament de les classes proletàries, per Catalunya en una paraula.

Es per això que, en l'ensar aquest emprèstit ho hem fet sota la invocació d'un nom que fos símbol i concreció de tots aquests ideals que perseguim, havent escollit el d'En Pau Claris com a un dels polítics més íntegres, més purs i més grans de la nostra història i com a president que fou de la República Catalana que ell proclamà i aguantà, malauradament per tan poc temps, i que nosaltres volem restaurar i perpetuar a Catalunya. I en dir que volem la República Catalana, ens plau afirmar que la volem en absolut i per damunt de qualsevol accident de persecucions que poguem sofrir i de concessions que, un dia, ens podessin esser ofertes.

Volem la República Catalana Independent, perquè tenim consciència plena de la personalitat de Catalunya amb cap altra confusible; perquè aquesta és la nostra voluntat per res ni per ningú coercible; perquè és capaç de governar-se per si mateixa i perquè té prou medis per viure millor que ara, separada d'Espanya, trobant altament despectiu que hi hagi encara catalans que gosin senyalar-li cap mena de tutoria.

Catalans, escolteu el nostre prec, avui que encara som a temps a dignificar-nos. Imitem l'exemple dels catalans d'Amèrica, gracies a l'esforç dels quals hem pogut organitzar-nos. Us ho demanem per Catalunya i jo us ho demano per aquesta joventut catalana que sofreix d'esperit com mai podrieu imaginar-vos. No us escolteu veus de gent migrada d'esperit i espantadissa. Catalunya amb la seva independència ha de millorar en tots els ordres.

Hem trucat a moltes portes en aquest sentit i no s'han obertes. Hi hem trucat vestits d'exilats i ha estat endebades; a no tardar hi haurem de trucar vestits de captaire i potser també ho serà; a veure si, el dia que trucarem vestits de sang, tampoc les veurem obrir-se de bat a bat, com a dret que hi tenim per Catalunya.

Ens és grat dir-vos, però a vosaltres mateixos que per damunt de totes les amargors que ens hagi fet passar tenim la plena esperança que, en arribar aquest cas, ens obrireu les portes i els braços. En el fons del fons sou catalans i és aquest català que dorm dintre de vosaltres que es desvetllarà i us redimirà a vosaltres mateixos. No podem creure que l'avarícia us mati el sentit de raça. Estem segurs que, a l'idea que un petit auxili vostre pot garantir millor la vida d'un jove i pot estalviar-li més d'una sofrença, com a homes, no ens el negareu.

Aquesta crida que ara fem, la fem amb una absoluta esperança i amb una fe cega en Catalunya.

Creiem en Catalunya! Creiem en el poble català! Els catalans no som diferents dels altres homes. La nostra raça no és una raça inferior. El dia que fem l'alçament, l'entusiasme s'encomanarà com un foc. A tot arreu del món ha passat sempre igual. Catalans, creieu en Catalunya, creieu en vosaltres mateixos, ajudeu a garantir el primer cop que és l'espurna que ha d'encendre aquest entusiasme.

L'idea que se us ha d'endur a tots és: Si el resultat del nostre alçament es bo, Catalunya serà lliure; si no, Catalunya serà dignificada.

Treballem i morirem per l'ànima de Catalunya!

Francesc MACIÀ.

CONDICIONS D'EMISSIÓ

L'Emprèstit « Pau Claris » no és una emissió de bons a plaç fixe ni a un interès determinat. Es un préstec a Catalunya per la conquesta de la seva llibertat.

El total de l'emissió « Pau Claris » és de Pessetes 8.750.000, repartit en títols de 25, 100, 500 i 1000 pessetes.

Els bons d'Emprèstit o paper-moneda seran reconeguts i fets efectius en pessetes-or tantost estigui constituït i instaurat plenament l'Estat Català.

Els títols d'emprèstit són garantits per un Comité compost per homes eminents de Catalunya que cuidaran de l'administració d'aquests cabals, i actuaran segons les instruccions del Govern Provisional de Catalunya.

Per facilitar la realització dels bons, els noms o contrasenyes dels subscriptors quedaran degudament registrades en les matrius dels títols i en els llibres corresponents.

El venciment de l'Emprèstit començarà de comptar-se a partir del dia en que, recobrada la nostra terra, comenci en ella el Govern legal dels homes elegits pels catalans.

En el cas que, per raons que no estan al nostre abast, el Govern no podés desseguida acudir al pagament de l'Emprèstit, aleshores es fixarà un interès sobre la valor dels títols. Aquest interès es farà efectiu en quedar redimits els títols, en cas que l'Emprèstit es pagui abans d'acabar el primer any de govern, o bé per semestres, si el pagament es prorroga per més d'un any.

En pagar els interessos, es farà considerant sempre els títols en llur valor de pesseta-or.

Queda, entés doncs, que, si bé el venciment de l'Emprèstit es considera el dia de la Victòria, podrà ésser prorrogat fins a 5 anys com a màxim, amb la condició que els títols guanyaran l'interès que es fixarà.

No podrà carregar-se impost de cap mena sobre els títols d'aquest Emprèstit, que gaudirà d'absoluta excepció donada la seva alta finalitat.

El Comité Emissor d'Estat Català pren el compromís solemni de fer respectar les condicions del nostre Emprèstit a tot Govern que s'estableixi a Catalunya.

També es compromet a donar compte detallat de les quantitats aplicades d'aquest Emprèstit.

Crida a la Concòrdia

Ens arriba una veu d'Amèrica i no volem desoir-la, ni voldriem que la desoís ningú.

La veu ens ve sota el nom de « Crida a la Concòrdia » i l'aixeca el nostre dilectíssim confrare, la interessant revista « Ressorgiment », de Buenos Aires, en motiu d'un article aparegut en el nostre butlletí, en el qual criticàvem l'actuació de certs elements nacionalistes en aquests darrers temps del directori militar d'Espanya.

Nosaltres, avui, ens sentim en moments massa sagrats, perquè volguem aixecar cap altra veu que no sigui aquesta mateixa.

Es per això, germans d'Amèrica, que ço que creiem més oportú, a hores d'ara, és ni tan sols defensar-nos en la nostra posició (vosaltres més que ningú sabeu que hem fet nosaltres pel front únic), sinó rebre la vostra veu i fer-nos-en eco, perquè arribi a tots els catalans.

Fem constar, però, ensemps, que si mai els nostres atacs han tingut severitat un xic crua, aquesta no ha estat inspirada, com ja deiem en un article del nostre butlletí: « Els Nostres Atacs », per altre esperit que el del zel i el d'un pur intent patriòtic de sentir ferits els nostres sentiments separatistes, els únics que poden alliberar Catalunya.

Aquest to de concòrdia és el que hem donat ja als darrers números del nostre butlletí, to que ens ha encomanat la tragèdia que físicament i moral sofreix Catalunya. Aquesta tragèdia, avui, ha arribat a una cruentor tal, que no sabem com ella sola no ha estat prou per fondre'ns en una onada d'amor entre nosaltres i d'indignació contra els nostres amics qui es befens de les coses més nobles i sagrades de la nostra terra i que comencen a ensagnar-se en el cos de germans nostres.

Aquest mateix esperit de concòrdia és una de les tantes raons que ens fa esperar el moment de sacrifici per Catalunya, car tenim una fe absoluta que ens atancarà i ens fondrà els uns en els altres. No hi ha res que posi més en contacte les ànimes i que desvetlli més l'esperit de germanor i d'humanitat que el sofrir un mateix sacrifici, ni que esborri més el record de petites coses que la fusió de sang.

Aquest dia l'esperem tots com una gran festa, car en ell és quan es farà la gran divisió, l'única que ha de persistir a Catalunya, la que ens ha de separar els bons catalans dels mals catalans.

Avui la nostra crida a la Concòrdia és l'invitar tothom a aquesta festa de l'alliberació de Catalunya. Qui no hi pugui venir personalment que ens ajudi moralment i materialment, si està en llurs possibilitats.

Aquest és el millor medi d'arribar a aquesta concòrdia absoluta que tants anys ha que tots demanem; anant al moviment els que poguem anar-hi i ajudant-hi els que no hi puguin venir-hi personalment.

Tant-debò tots els que hagin comés algun manament contra Catalunya sàpiguen escollir un d'aquests dos procediments per justificar-se i atreure's de bell nou les simpaties que això els hagués pogut fer perdre.

Catalans: Per cada 500 pessetes que doneu, equipareu un soldat de la llibertat de Catalunya, o un màrtir de la pàtria.

Que els vostres fills mai us podessin dir: Heu estat més avars de la moneda, que de la sang dels que han mort per la pàtria.

Dels darrers estralls

El déspota ha destruït també el futbol! No satisfet encara amb la barroera calcigació de l'ànima catalana, avui encamina les peudes envers el cos material de Catalunya. Destruïdes les institucions de cultura espiritual ara proposa destruir les de la cultura física. Que el bàrbar desencadenat, quan no troba resistència s'envalentona. I és per això que, progressivament, si la Providència no ens salva o als catalans no ens cau la cara de vergonya, el veurem demà destruir les fàbriques, i passat demà les botigues, i l'altre les llars totes, fins a arribar al seu ideal màxim que és el de sembrar Catalunya de sal.

Quan nosaltres veïem al començament la il·lusa empresa de la cafrada dictatorial adreçar-se amb reials decrets a matar allò immortal que és l'ànima de Catalunya, ja sabíem que els catalans prendrien l'embestida espanyola com la del Quitxot etern contra els imaginaris molins de vent de la falla. Es per això que trobarem natural que Catalunya respongués només amb la mitja rialla despectiva del que es troba davant d'un brètol inconscient. Avui però davant l'envaletonament que, gràcies a la passivitat catalana, l'imbècil enfellonit ha cobrat, la cosa ens inquieta d'altra manera.

La destrucció de les institucions de futbol ja no sembla tant un atac adreçat a una abstracció, que a la bestreta sabem invulnerable, com ho sembla, per exemple, l'atac a la llengua catalana o a la civilització racial. En destruir la Mancomunitat, per exemple, l'Institut d'Estudis Catalans, o la Universitat industrial, sabem que Catalunya no pot respondre més que amb un gest de menyspreu terrible, amb una abominació dins l'ànima que somogui l'espai, amb una promesa de venjança terriblement implacable. Però amb la destrucció del futbol, el déspota s'en va de les paraules als fets.

Deixa d'atacar aquelles característiques catalanes que no disposen d'altra força que la moral, per anar-se'n a a embestir aquelles institucions que cultiven la força física; deixa d'atacar el catedràtic que només pot respondre amb anatemes tempestuosos però verbals, per anar a emprendre a l'atleta fornit que evidentment pot respondre amb la força efectiva que domina fins als brètols.

Car l'atac de Primo de Rivera contra el F. C. Barcelona representa no altra cosa que una bufetada d'una mà de « valent espanyol » al rostre dels cinquanta mil esportistes de Barcelona i als cinquanta mil més dels altres indrets de Catalunya.

Quan rebèrem la nova de la clausura del F. C. Barcelona, nosaltres, optimistes de mena, tinguèrem la vana il·lusió que un moviment de tumultuosa protesta es desencadenaria. Sempre ens havia semblat que la enorme progressió del futbol a Catalunya era causa de la necessitat d'expansió de sobrants energies del jovent català; honradament sempre havíem cregut que el jovent es donava a l'esport per que no podia donar-se encara a una guerra que ventilés tots els greuges que, com a catalans, havíem d'engollir resignadament cada dia; en una paraula, ens havíem modulats la convicció que les grans organitzacions cultivadores de la força física no eren més que batallons camufljats juramentats per la lliberació de Catalunya.

Amb l'acte que comentem però, tenim de declarar francament que hem sofert una gran desil·lusió. Hauríem de constatar que no es tractava de jovent catala-

nista, ni d'organitzacions imposades de dignitat catalana, ni tampoc d'institucions de cultura física capaces d'imposar-se gallardament a l'embestida de qualsevol brètol que, obstruint-los la via, s'els posi al davant. Com s'explica que hàgim vist al cap de pocs dies els mateixos atletes del F. C. Barcelona prendre part en una selecció catalana i jugar a futbol sense personalitat pròpia, com si la ofensa de negar-los aquell dret no els hagués travessat amb vergonya la pell de la cara? Igualment, també, haurem de reconèixer que no es tractava d'una organització de futbol català quan, amb tota la seva llarga història, un Club que devegades a les liquidacions mensuals acumulava un milió de pessetes no hagi fet mai ni un sol partit a benefici de l'organització separatista catalana?

I pensar que només amb el producte de mitja dotzena de partits del F. C. Barcelona, Catalunya podria armar i equipar gairebé la totalitat dels soldats voluntaris que esperen el moment de la seva lliberació!...

Jovent futbolista! Esportistes de Catalunya! Feu un gest digne! Poseu l'esport català al nivell de dignitat que nosaltres el voldriem! Per què aquest acoquinament inexplicable que tant desdiu de la joventut i de la força? Vosaltres sou la Catalunya que amb els punys closos pot acabar d'una vegada amb tanta humiliació com ens arriba d'Espanya. Us esquincent els mallots i us arrebossen els jerséis, sapigheu prendre el perpunt i la cota de malla! Convertiu vostres torneigs en dignes gestes d'un poble esclau! Feu de Catalunya una lliça ben ampla! Que les vostres legions d'atletes es transformin en escamots guerrers! Que dintre vostre cor xarboti la flama de l'ideal i sentiu la sang calenta de Catalunya inflamar vostres venes! Que la foguerada de la vergonya us esberli les galtes! No permeteu que un contendent raquífic i escanyolit com l'Espanya ens tingui sota el peu! Guaitau cara a cara la Victòria! Sigueu avars del Triomf! Que aquest combat sigui el combat de Catalunya! Que el vostre goal sigui el de la llibertat de la Pàtria! Y que al retorn del combat, les multituds que apoteòsicamente acuden amb les palmes de victòria, ho facin aquest cop pels herois lliberadors de Catalunya!

MOT D'ORDRE

Preguem als organitzats en les nostres files que es malfiïn de tota veu, la digui qui la digui, que pugui contribuir a encomanar-los pessimismes i desconfiances.

Diem això perquè en totes les revolucions nacionals, és en vigílies d'esclatar, que sense saber d'on, ni de qui, ni perquè, es forgen fantasies que no tenen altra finalitat que encomanar aquesta inquietut malsana i aquesta desconfiança tan perillosa. A nosaltres ens passarà igual. Sigueu, donec, forts davant d'aquesta prova que també passareu i si heu esperat el temps més llarg, sapigheu, ara, esperar el més breu.

Si mai sentiú d'aquestes veus, penseu: el dia de la prova no es tan lluny com es això i es aquell dia que es veuràn clares totes les coses. Els creients en Catalunya hi serem tots. Dels que puguin haver estat causa d'aquests dubtes, sense fonament, no n'hi veureu ni un.

Francesc MACIÀ.

Als Cantaires de Catalunya

O cantaires de Catalunya, què deu tenir la vostra veu, i quin deu ésser el misteri dels vostres cants que així omplen d'indignació a la gent d'Espanya? O be, com deu ésser l'ànima de la gent d'Espanya que una cosa tan noble com les vostres cançons els faci perdre el seny?

Han tancat les portes del vostre palau i ja no cantareu més fins que el dictador o qui el representa estigui un xic més civilitzat per poder tolerar-vos. Les vostres veus deuen ésser massa pures per uns homes que han crescut en el vici i s'han complascut tan sovint en la barbàrie.

Són uns altres aires de música més evocadors de libinitats que calen al llur esperit. Si cantessiu fent aquells udols d'ànima en pena que ens arriben d'Espanya tan sovint, consonarien millor amb l'estat interior de llur ànima. Els calen coses que els condormin un xic i els embriaguin. Han comès massa crims per poder trobar plaer en la serenitat. Sentirien massa clares aquelles altres veus que els deuen remordir per dintre.

Si heu rebut la consagració de tot el món; si un dia cantàreu a Londres i un altre a París i un altre a Roma, com no podeu cantar, avui, a casa vostra? Quina civilització més diferent tindran els que us governen que així reproveu ço que tot el món consagra?

Però potser han fet bé de no deixar-vos cantar a hores d'ara. Serà millor que no us distreieu, cantant d'una manera massa mansa el vostre tedi, les vostres enyorances, els vostres odis que us van guanyant de mica en mica. Serà millor que en el silenci hagi de cantar per dintre. Les vostres cançons així s'aniran abrandant més de cada dia i s'aniran encomanant aquest fel que va envaint l'ànima catalana. De ben segur que així estimareu més els himnes de guerra i els cants de revolta que les cançons massa meloses. De ben segur que cantant així no sentireu aquella pau que us feia plegar les mans damunt del pit, sinó aquella indignació sagrada que us anirà fent penetrar les ungles al palmell de les mans.

Tant de bo que no podés cantar cap català altra cançó que aquesta vostra! Que tothom anés cantant per dintre, fins que no podent-se ja contenir la remor, esclatés la tempesta de veus de llibertat i en crits de guerra. Entonaria més amb l'estat d'esperit dels catalans un silenci ple d'amenaces i aquesta remor fonda de tempesta que es congria.

Per als que veiem Catalunya des de l'exili, la veiem encara massa endiumenjada, la veiem encara massa al darrera de festes, de dances i cançons. La voldriem veure més inquieta d'una altra inquietud, més melangiosa, més taciturna.

No us planyeu, doncs, cantaires de Catalunya! Tant debò el vostre silenci s'encomanés al pagès que llaura i al segador que sega i a l'enamorat que ronda a l'estimada i a la mare que breça i que tothom anés ajuntant la seva veu interior trista, amarga i desolada a la vostra veu interior que ja comença d'ésser remorosa. No planyeu Catalunya que no s'hi quedarà sense cançons! A hores d'ara en munta una cel amunt que omple més i és més ferma que la de tots els cantaires de Catalunya plegats. És una cançó que té regust de sang i de sofrença; és una cançó que té tremolor de llavis i tremolor de ferides i cremades.

O cantaires de Catalunya, calleu tots que tothom la senti i que tothom la vagi aprenent en silenci. És el cant dels Segadors que munta de les presons de Catalunya, que hi canten germans nostres quan els torturen i els cremen. Quan volgueu tornar a cantar preneu el to d'ells que és l'únic que pot escaure a un cantaire de Catalunya.

Siguin un dia, no llunyà, les vostres veus com la veu d'aquelles trompetes de Jericò que al llur so enderrocaren les muralles d'Esclavatge.

Si amb veus d'amor no heu pogut ablanir el cor de les feres, a honor de les quals havieu cantat en temps no llunyà, entoneu-ne, avui, d'odi, que no es pugui mai dir de vosaltres que doneu les perles als porcs i el pa blanc als gossos.

« La Catalogne aux prises avec l'Espagne »

Des détenus catalans sont maltraités et torturés

Sota aquest títol acaba d'apareixer un interessant folletó en francès en el qual es parla en detall dels detinguts darrerament a Catalunya, en motiu de l'atemptat frustrat contra el rei d'Espanya.

Aquesta publicació, amb tot i ésser breu, és una prova contundent davant del món, de quin és el nostre problema, de quina és la civilització de Catalunya i de quina és la barbàrie tradicional i secular d'Espanya.

El Comité de Publicitat Catalana de Santiago de Xile

El Comité de Publicitat Catalana de Santiago de Xile, adherit de molt temps ençà a Estat Català, acaba d'editar un nou fascicle de propaganda que porta per títol « El provincialismo español — La Mancomunidad Catalana y su obra ». L'edició porta la signatura del ferm patriota i abnegat propagandista català, l'amic Josep Abril Llinés.

Amb llenguatge ungit de patriòtica indignació, el fascicle dels nostres germans de Xile relata la lluita enorme que en tota sa existència ha sostingut la Mancomunitat Catalana: la lluita del disolvent « provincialismo » espanyol contra el nacionalisme reconstructor de Catalunya, la lluita de la barbàrie espanyola contra la civilització catalana. I si en explicar que, amb la tràgica mort de la Mancomunitat, sembla que l'analfabetisme, en un moment donat, ha vençut la cultura, el comentarista sap be com aquest estat de reducció no és més que incidental i passatger: és només la fallida d'una arma i un sistema. Els bàrbars, negats de raó, es combaten amb la força. Que com diu molt be en el pròleg del fascicle En M. Massó i Llorens « amb la destrucció de la Mancomunitat es tanca el camí de la solució harmònica, es barra el pas a una evolució política gradualment progressiva, però es deixa oberta, en el camí interminable de l'ideal, la trilla de la revolució violenta. »

I és per aquesta trilla de la revolució i ara que, com va dient el pròleg, « homes de la generació actual i tota la joventut catalana, perduda tota esperança, s'organitzen per oferir a la Pàtria el suprem sacrifici », que arribarem allí on Josep Abril Llinés augura amb patriòtic anhel: a la plena independència de Catalunya, a aquella època en què la nostra pàtria, restablerta d'atribucions i privilegis, podrà « viure confraternament amb tots els pobles lliures i cultes de la terra ».

« Seria ofendre la nostra pàtria el creure que Catalunya no posseïx l'home heroi capaç de sacrificar la seva vida per la independència de la terra. Catalunya té l'home i els homes que calen. Ço que esdevé és que a aquest home, a aquests homes, s'els nega el que els manca; ço és la força material. Car no tenim d'oblidar que per llençar-se a una acció heroica no sufeixen els medis morals i espirituals, sinó que és necessari i imprescindible el material de guerra. Donem, doncs, als nostres homes aqueix material i ells de sa part hi posaran el coratge i el sacrifici. »

De « Nación Catalana » de Buenos-Aires.

« Els pobles que vulguin ésser lliures no han d'esperar pas que els altres els ho donguin tot fet. És necessària la lluita, l'estudi i l'organització; car, amb gemecs i queixes, ni Carlemagne, ni Napoleó, ni el nostre Joffre no haurien mai pogut portar les seves legions a la victòria. »

De « Germanor » de Santiago de Xile.

EXÈRCIT CATALÀ

Marxes i Campaments

(EDICIONS MILITARS CATALANES — BARCELONA 1924.)

(Continuació.)

Acampament

El bon campament i la bona sopa fan el bon soldat. Després de la marxa cal cercar el repòs però per a tal cosa es fa necessari procedir a certs treballs d'instal·lació.

El repòs, amb l'alimentació i l'higiene, contribueix a sostenir les pròpies forces; s'ha de buscar, doncs, en cada cas, el màxim de confort possible, per a la qual cosa és precís aprendre a acampar, construir barraques improvisades, etc., sigui en bosc o en ple camp. Si el grup es troba en un poblet es pot buscar un tancat on passar-hi la nit.

Si s'acampa al ras, el lloc que's triï ha de reunir condicions indispensables d'higiene i comoditat. És preferible que sigui prop d'un poble o Masos, en els quals s'hi puguin adquirir queviures, palla, etc. Altrament ha d'haver-hi aigua potable i llenya a l'abast. El sòl ha de ser ben sec, i de preferència sorrenc i amb lleugera pendent, per a que marxi fàcilment l'aigua de pluja, així com abrigat dels vents dominants al país.

S'evitarà la proximitat de les carreteres, a causa de la pols, i de basses i aignamolls, pels mosquits.

Un cop el lloc, en general, està triat, cercar punts en els quals no hi hagi nius de formigues, vespers, etc.

El cap repartirà immediatament la feina entre els homes: cercar aigua i llenya, cuidar de les provisions, fer foc, etc.

Per instal·lar una cuina a ple aire, la manera més senzilla es posar el foc entre 3 o 4 pedres o fer una petita rasa o trinxera d'una amplada inferior a la de les olles que's porten.

Noresmenys, si s'ha d'acampar més d'un dia en el mateix lloc és convenient procedir com segueix:

Fer dues rases, creuades perpendicularment, de poca amplada per a que sostinguin bé les olles.

Al lloc d'encreuament s'hi construeix una xemeneia utilitzant pedres, terrossos de terra, llaunes buides de conserva, etc., i es disposen les olles i altres atuellens en les 4 llars així formades.

Aquesta construcció és fàcil de fer i assegura un bon tiratge qualsevol que sigui la direcció del vent, i amb lloc reduït permet fer la cuina d'un grup nombrós (50 per ex.) amb tan sols dos o tres homes que en tinguin cura. En terreny molt dur les rases se poden fer amb rengleres de pedres de forma rectangular.

En previsió de pluja, així com per preservar-se del sol, es pot construir un abric senzill de rames i terra. Si al mateix temps es fa una excavació davant de la fogaina que sigui al costat pel qual ve el vent, els cuiners es podran asseure amb relativa comoditat.

En cas de pluja o vent fort, es poden encendre papers i brins secs dintre d'un olla o altre recipient en un lloc abrigat, i les brases així obtingudes serviran per fer foc on convingui.

Les fogaines s'establiran a una certa distància de les parets, a fi de no perjudicar-les. Als boscos, i molt especialment a l'estiu es faran en punts en els quals no hi hagi arbustes, herba seca, pinassa, etc., que poguessin prendre i produir un incendi. Si fós tan difícil trobar un lloc en tals condicions es procedirà, en el més passador, a tallar tots els arbustes propers i escombrar la pinassa i fins a regar amb aigua abundant un espai suficientment ample, tot al voltant de les llars, a fi i efecte d'allunyar el perill esmentat.

Durant tots aquests preparatius l'altre gent procedirà a la neteja del calçat i tots altres efectes. Si es porta roba de canvi, treure's la del damunt i fer-la secar o rentar i secar, segons sigui solament suada o molt bruta, i el temps de que's disposi. Rentar-se, eixugar els peus amb un drap humit i engrassar-los. Posar-se les esparidenyes. Netejar i engrassar bé les sabates, tal com abans hem explicat. Repassar les costures de la roba.

De cap manera es fumarà en llocs on hi hagi palla o altres vegetals secs. Si s'ha d'entrar en algun local en el qual n'hi hagi de magatzemats, es farà, si és de nit, amb llanterna o llumins amorfes, i tenint preparats a l'entrada cubells o galledes d'aigua, per al cas de produir-se un incendi. Si calgués passar-hi la nit, el cap recollirà totes les capsas de llumins, no tornant-les fins a l'endemà.

Caldrà immediatament preocupar-se de *Can Felip*. Lluny del campament i en direcció contrària a la del vent, per tal d'evitar que vingui emanacions, i separada també de les fonts o corrents d'aigua, que podria infectar, es cavarà una rasa, el més fonda possible i de l'amplada d'una pala. La terra es tira a un costat i altre a uns 30 centímetres de distància de l'excavació, les parets de la qual hauran de quedar tallades a plom, podent-se posar els peus, per utilitzar-la, un a cada costat.

Ningú, baix cap concepte, anirà enlloc més a fer cap necessitat. De nit s'hi posarà una llanterna, prevenint accidents.

Quan es disposa de tendes, aquestes es dressaran tot seguit d'arribar. En cas contrari, es poden improvisar abrics amb branques, palla, etc., semblants a les barraques de carboners. L'entrada es disposarà en la part baixa, segons el sentit de la pendent, del terreny.

L'interior de les tendes s'ha de mantenir amb la més gran netedat. El sòl no s'ha de cavar, però sí que s'han d'arrencar les herbes o arbustes i arrels, treure les pedres, etc. Tot al voltant, fora del costat de l'entrada, s'hi fa un reguerot per a que marxi l'aigua en cas de pluja, procurant que acabi en punxa en la part alta del terreny.

Les precaucions s'han d'extremar contra l'humitat i el fred. A la nit es pot tenir foc encés vora del peus.

Si es disposa de palla, millor, i en altre cas recollir herbes seques, fenc, molsa, fulls secs, etc., i escampar-ho per terra, posant-ne més allà on els homes hi han de tenir el cap.

(Continuarà.)

Le Gérant: ANDRÉ VIDAL.

Imprimerie J. SOLSONA, 9, Rue Hallé, Paris-14^e
Téléphone: Gobelins 62-71